

Declaració Ambiental 2007

CONTINGUT

1. PRESENTACIÓ	Pàgina 3
2. ON SOM?	Pàgina 5
3. SERVEIS	Pàgina 6
4. POLÍTICA DE PREVENCIÓ I MEDI AMBIENT	Pàgina 8
5. SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ I MEDI AMBIENT	Pàgina 9
6. ASPECTES I IMPACTES AMBIENTALS	Pàgina 11
7. COMPORTAMENT AMBIENTAL OPERACIONAL	Pàgina 14
7.1. Dades sobre l'activitat	Pàgina 14
7.2. Residus	Pàgina 16
7.2.1. Residus Grup I i II	Pàgina 16
7.2.2. Residus Grup III	Pàgina 19
7.2.3. Residus Citotòxics	Pàgina 21
7.2.4. Altres residus	Pàgina 22
7.3. Emissions atmosfèriques	Pàgina 23
7.4. Aigües residuals	Pàgina 24
7.5. Soroll	Pàgina 25
7.6. Consum de recursos i matèries primeres	Pàgina 25
8. COMPORTAMENT AMBIENTAL DE LA GESTIÓ	Pàgina 30
9. SITUACIÓ RESPECTE A LA DECLARACIÓ AMBIENTAL ANTERIOR	Pàgina 31
10. PROGRAMA AMBIENTAL (Any 2008).....	Pàgina 33
11. PROGRAMA DE VERIFICACIONS	Pàgina 35
12. APROVACIÓ DE LA DECLARACIÓ	Pàgina 35

1. PRESENTACIÓ

L' Hospital Sant Joan de Déu

va ser fundat pels Germans de l'Orde Hospitalari Sant Joan de Déu, fa més de 135 anys (fundat al 1867).

És un hospital confessional catòlic, capdavanter i de referència per a l'assistència pediàtrica i obstètrico-ginecològica, universitari i d'alta tecnologia i especialització.

El nostre model assistencial compagina harmònicament la ciència, els avenços tècnics i la humanització, des del respecte a la dignitat de la persona.

La nostra missió se centra en la importància de l'atenció integral als nostres pacients tot compaginant la vessant més humana de l'assistència amb el desenvolupament dels nous avenços científics.

Actualment, l'**Hospital Sant Joan de Déu** registra més de 25.000 altes cada any, rep més de 200.000 visites per consultes externes i atén més de 100.000 urgències. Neixen més de 3.000 nens cada any i es fan més de 13.000 intervencions quirúrgiques. Disposa de 339 llits i 12 quiròfans.

El seu emplaçament i característiques han anat canviant en el decurs del temps. Des de fa poc més de trenta anys (3 de febrer de 1973), l'hospital està situat a Esplugues de Llobregat, sobre de la part alta de la ciutat de Barcelona. Es troba ubicat en un espai immillorable per la seva llum natural, el sol, les vistes al mar, a la muntanya, a la comarca del Baix Llobregat i a la gran ciutat que és Barcelona.

Recentment modernitzat, compta amb instal·lacions actualitzades per donar suport als avenços tècnics que es produeixen en el nostre entorn (trasplantaments, ECMO, cirurgia ambulatoria, etc.).

És el primer hospital de Catalunya inscrit (març de 2003) en el registre d'empreses adherides al sistema comunitari de gestió i auditoria medioambiental (EMAS), màxima qualificació medioambiental a nivell europeu. També és el primer hospital de Catalunya en disposar de la certificació UNE-EN-ISO 14001, des de desembre de 2002.

El laboratori de l'Hospital Sant Joan de Déu s'ha certificat segons la norma UNE-EN-ISO 9001 (des del novembre de 2002) i es converteix en el primer hospital materno infantil d'alta tecnologia de l'àrea de Barcelona, que aconsegueix aquesta certificació en totes les seves especialitats de laboratori.

L'hospital està ubicat dins un nus estratègic de la xarxa de comunicacions de Barcelona, el que permet el desplaçament en transport urbà, per carretera, autopistes i rondes de la nostra ciutat. Tanmateix l'estació de ferrocarril i l'aeroport, estan prop de l'hospital.

La funció de l'Hospital Sant Joan de Déu no es centra únicament en vetllar per la salut dels pacients i portar a terme les actuacions necessàries per la seva recuperació, sinó que la preservació de la salut dels nostres professionals i de l'entorn ambiental també constitueixen els principis fonamentals de la nostra raó de ser.

Les necessitats i exigències actuals de la nostra societat, així com raons ètiques, legals i econòmiques, ens animen a abordar aquest sentit ampli de preservació de la Salut:

- salut dels nostres pacients
- salut laboral dels nostres professionals
- salut de l'entorn ambiental

com a requisit imprescindible de millora de l'activitat, la competitivitat i imatge de l'Hospital.

L'Hospital Sant Joan de Déu disposa de les següents Certificacions de sistemes de gestió segons normes internacionals:

- *Sistema de gestió Mediambiental de l'Hospital segons UNE-EN ISO 14001:2004, n° de registre MA-132/02, des de l'any 2002.*
- *Sistema de gestió Mediambiental de l'Hospital segons Reglament EMAS amb n° de registre E-CAT-000136, des de l'any 2003.*
- *Sistema de gestió de la Qualitat dels Laboratoris segons UNE-EN ISO 9001:2000, n° de registre ER-1333/02, des de l'any 2002.*

A més a més, la nostra organització és membre del Club EMAS, entitat sense ànim de lucre que vetlla pels interessos de les organitzacions registrades EMAS a Catalunya i per millorar la visibilitat de l'EMAS a la societat.

2. ON SOM?

L'Hospital Sant Joan de Déu està situat al terme municipal d'Esplugues de Llobregat, província de Barcelona (Espanya)

Les nostres dades són:

Passeig Sant Joan de Déu 2
08950 Esplugues de Llobregat (Barcelona)
Tel. 93-2532100
Fax. 93-2033959
<http://www.hsjdbcn.org>
info@hsjdbcn.org

3. SERVEIS

Pediatría i especialitats pediàtriques

- Adolescència
- Al·lèrgia i immunoal·lèrgia
- Cures intensives
- Cures pal·liatives
- Dermatologia
- Endocrinologia
- Gastroenterologia, nutrició i hepatologia
- Hematologia
- Infeccioses
- Malalties del cor
- Nefrologia
- Neonatologia
- Neurologia
- Oncologia
- Pediatria
- Pneumologia
- Psiquiatria / Psicologia
- Reumatologia

Cirurgia pediàtrica i especialitats quirúrgiques

- Cirurgia
- Cirurgia ambulatoria
- Cirurgia cardio-vascular
- Neurocirurgia
- Odontologia i ortodòncia
- Oftalmologia
- Ortopèdia i traumatologia
- Otorinolaringologia

Obstetrícia i Ginecologia

- Ginecologia
- Obstetrícia

Serveis Centrals

- Anatomia Patològica
- Anestesiologia
- Diagnòstic per la Imatge
- Farmàcia
- Laboratori
- Rehabilitació i medicina física
- Treball Social

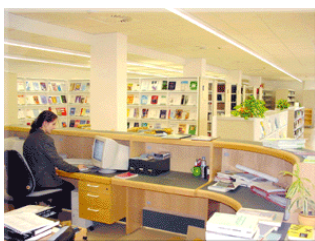

Urgències

- Pediàtriques
- Obstètriques i ginecològiques

Infermeria

Serveis Suport

- Biblioteca
- Documentació clínica
- Educació sanitària
- Enginyeria i Manteniment
- Cuina
- Neteja
- Cafeteria
- Roberia
- Magatzem
- Servei Religios
- Mitjans audiovisuals
- **Prevenió i Medi ambient**
- Admissions
- Direccions
- RRLL
- Comptabilitat
- Informàtica
- Informació i Telèfons
- Etc.

4. POLÍTICA DE PREVENCIÓ I MEDI AMBIENT

La política de Prevenció i Medi Ambient conforma la base a partir de la qual l'organització estableix objectius, fites i programes.

ELS NOSTRES PRINCIPIS I COMPROMISOS

Amb l'objectiu d'assolir els nivells més alts de **Seguretat, Salut Laboral i Preservació del Medi Ambient**, i en una línia de millora contínua, es declaren els principis bàsics de la nostra política:

- Estem al servei dels nostres usuaris, compromesos amb la societat i amb els membres de la nostra organització, complint el marc legal, normatiu i voluntari establert en cada cas.
- Som conscients de la importància de treballar correctament; amb seguretat i respectant el medi ambient, en el present i en el futur, així com d'organitzar el sistema de treball orientar-lo cap a aquesta finalitat.
- La implicació i actuació conjunta de tot el personal són requisits necessaris per millorar la seguretat i salut laboral i minimitzar l'impacte de la nostra activitat sobre el medi ambient. És per això, que el personal ha d'ésser qualificat i estar identificat amb els objectius de la nostra organització.
- Entenem que les actuacions i decisions encaminades a mantenir aquests principis no es poden improvisar, sinó que han de ser objectes d'una estratègia i planificació adequada.

Conseqüents amb aquests principis, ***l'Hospital Sant Joan de Déu*** manifesta i assumeix els següents compromisos:

- Disposar dels procediments i recursos necessaris pel desenvolupament de les diferents activitats preventives i de control.
- Assegurar per part del personal amb comandament unes correctes condicions de seguretat i salut del seu personal i una actuació correcta en la gestió de residus i en l'ús racional dels recursos naturals i energètics. Per això, mostra interès i dona exemple com a part de les seves funcions.
- Identificar i avaluar els riscos laborals i els aspectes mediambientals generats per les nostres activitats, per poder actuar sobre ells amb l'objecte de prevenir-los, eliminar-los o reduir-los.
- Promoure i establir els mitjans necessaris per que les comunicacions de deficiències i suggeriments de millora per part del nostre personal, dels col·laboradors, dels proveïdors i del públic en general, siguin analitzades i en el seu cas aplicades.

Els esforços de tots han de projectar-se cap a una mateixa direcció per aconseguir multiplicar els resultats.

Gerent
Darrera aprovació: 20/4/05

5. SISTEMA DE GESTIÓ DE PREVENCIÓ I MEDI AMBIENT

L'**Hospital Sant Joan de Déu**, defineix, reconeix i manté al dia el Sistema de Gestió de Prevenció i Medi Ambient, com una eina per assegurar que el funcionament de l'activitat preventiva i ambiental sigui adequada a les directrius definides en la Política de Prevenció i Medi Ambient establerta.

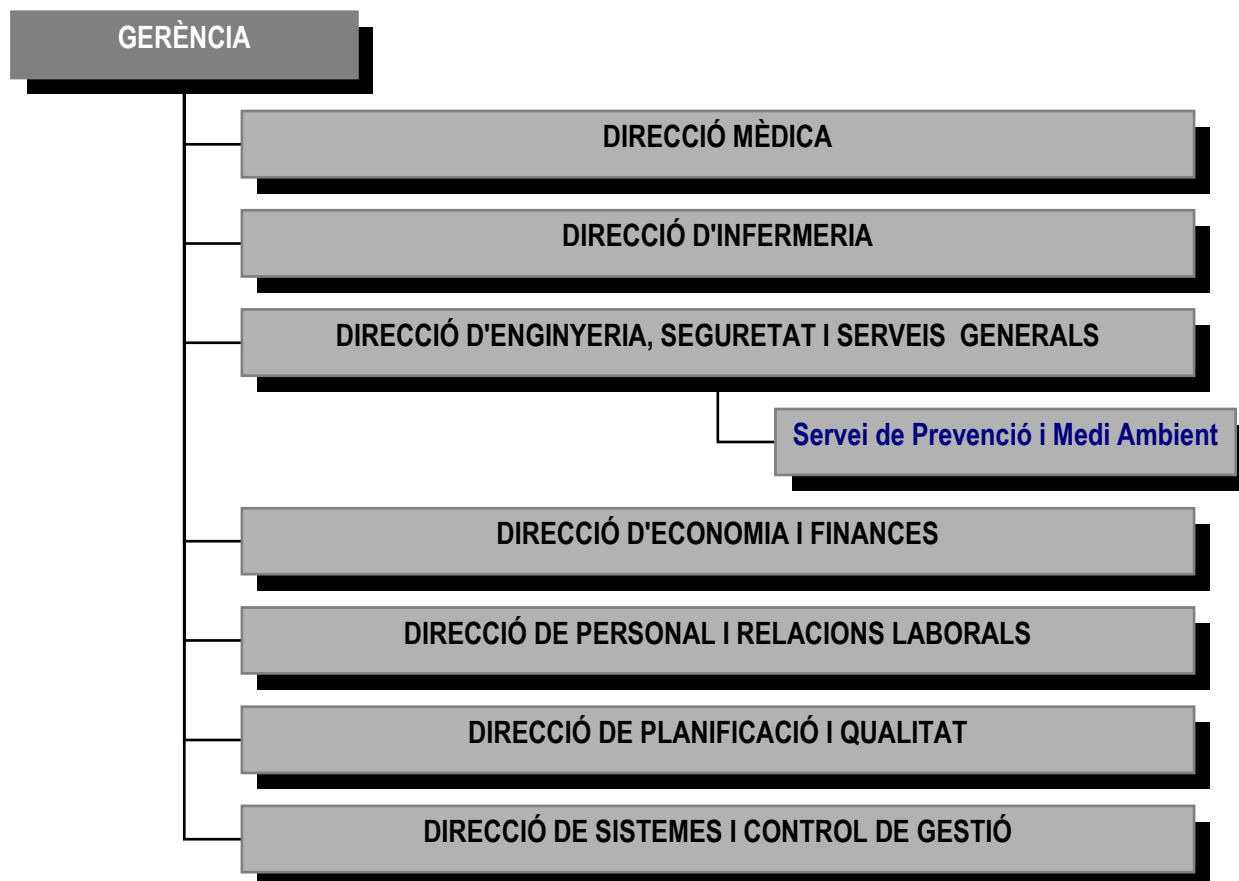
S'han aprofitat les sinèrgies existents entre els temes de Prevenció de Riscos Laborals i el Medi Ambient per estructurar un Sistema de Gestió constituït per una part integrada, una part específica de Prevenció de Riscos i una part específica de Medi Ambient. Aquesta integració permet:

- Disposar d'una metodologia estructurada per garantir el compliment de la normativa i legislació
- Aprofitar els recursos materials i humans existents
- Evitar duplicitat de documentació i actuacions
- Treballar dins d'un procés de millora continua.

El nostre Sistema de Gestió de Prevenció i Medi Ambient és un sistema documental constituït pel **Manual de Prevenció i Medi Ambient**, els **Procediments de Gestió** que emanen del Manual, les **Instruccions** on es desenvolupen detalladament algunes de les activitats i els **Registres** on es recullen els resultats de les activitats.

L'*Hospital Sant Joan de Déu*, seguint una tendència de gestió integrada, ha establert que el personal del Servei de Prevenció i Medi Ambient no sigui executiu de manera que les tasques quotidianes de la prevenció de riscos i protecció ambiental les realitzen els diferents nivells de comandaments que constitueixen les unitats operatives, integrant aquests aspectes en les seves funcions.

6. ASPECTES I IMPACTES AMBIENTALS

Periòdicament, es realitza una identificació i avaluació dels aspectes ambientals per determinar-ne els significatius, considerant com a mínim els criteris següents:

- pels aspectes ambientals directes en condicions normals:
 - naturalesa de l'aspecte (toxicitat/ perillositat)
 - adequació del tractament que rep l'aspecte (tractament/destí/medi receptor)
 - requisits ambientals aplicables
 - increment de la quantitat respecte a l'any anterior
- pels aspectes potencials o situació d'emergència
 - freqüència o probabilitat del succés
 - severitat de les conseqüències (en funció de la susceptibilitat del medi i l'extensió de l'impacte)
- pels aspectes indirectes
 - aplicació dels requisits ambientals (legals)
 - utilització de les millors tecnologies aplicables (alternatives viables)
 - existència de queixes de les parts interessades

Pels aspectes que s'avaluen com a significatius, s'estableixen programes ambientals, accions correctores i pels supòsits en els quals es pogués produir un impacte significatiu en cas d'accident, es determinen plans d'emergència.

Els principals aspectes ambientals de la nostra activitat són :

EN CONDICIONS NORMALS:

VECTOR AMBIENTAL	ASPECTES AMBIENTALS	POSSIBLES IMPACTES AMBIENTALS	MESURES DE CONTROL
EMISSIONS ATMOSFÈRIQUES	• Emissió de gasos de combustió (CO, CO₂, NO_x) del grup electrogen, calderes i aigua calenta sanitària. • Emissions diverses procedents dels extractors de cuina, xarxes de buit i de quiròfans, laboratoris, etc.	Contaminació atmosfèrica Escalfament del Planeta	Les emissions de gasos de combustió es troben sota control i complint amb la normativa legal establerta. Les emissions atmosfèriques no són aspectes significatius
ABOCAMENT D'AIGÜES RESIDUALS	• Aigües sanitàries • Aigües amb contaminants específics procedents de laboratori, radiologia, neteja, etc. • Aigües procedents de la regeneració de resines pel tractament de l'aigua.	Contaminació de l'aigua	Es realitzen controls analítics dels aigües residuals. Per evitar que arribin al clavegueram quantitats significatives de contaminants químics, es recull per gestió externa part dels líquids residuals químics. L'abocament d'aigües residuals no és un aspecte significatiu
RESIDUS ⁽¹⁾	• GRUP I - Residus assimilables als municipals (paper, envasos, aliments, plantes etc.) • GRUP II - Residus sanitaris sense risc (gases, sondes, guixos, etc.) • GRUP III - Residus sanitaris amb risc (agulles, residus anatòmics, sang, etc.) • GRUP IV - Citotòxics • Altres residus perillosos: químics, fluorescents, piles, olis, envasos contaminats, etc.	Contaminació del sòl Exhauriment dels recursos no renovables Danys a la flora i fauna	Es disposa i s'aplica el Pla de Gestió Intracentre de Residus que estableix i garanteix la correcta classificació i tractament intern i extern dels residus generats. Aquest pla s'actualitza anualment. Els residus significatius són els residus sanitaris de risc (grups III i IV) i els residus químics.
CONSUM DE RECURSOS	• Consum d'aigua • Consum d'electricitat • Consum de gas natural	Exhauriment de recursos naturals.	Es quantifica mensualment les quantitats consumides d'aquests recursos per poder analitzar i actuar en conseqüència en cas d'un augment considerable del consum. Els consums no són aspectes significatius
SOROLL	• Soroll provocat per l'activitat	Contaminació acústica	L'emissió de soroll no és significativa

⁽¹⁾ Classificació de residus segons Decret 27/99

EN CONDICIONS ANORMALS DE FUNCIONAMENT O D'EMERGÈNCIA:

VECTOR AMBIENTAL	ASPECTES AMBIENTALS POTENCIALS	POSSIBLES IMPACTES AMBIENTALS	MESURES DE CONTROL
EMISSIONS ATMOSFÈRIQUES ABOCAMENT D'AIGUA RESIDUAL RESIDUS	Aspectes derivats de situacions anormals de funcionament o d'emergència (incendi, fuites o vessaments de productes químics, trencament de recipients amb contaminants, etc.)	Contaminació atmosfèrica Contaminació del sòl Contaminació de l'aigua Danys a la flora i fauna	Existeix un Pla d'Emergència i es defineixen protocols d'actuació específics i mesures de prevenció pels supòsits que puguin generar aspectes potencials significatius. L' incendi és un aspecte potencial significatiu.

EN CONDICIONS ON L'HOSPITAL NO TÉ PLE CONTROL DE LA GESTIÓ :

VECTOR AMBIENTAL	ASPECTES AMBIENTALS INDIRECTES	POSSIBLES IMPACTES AMBIENTALS	MESURES DE CONTROL
EMISSIONS ATMOSFÈRIQUES ABOCAMENT D'AIGÜES RESIDUALS RESIDUS CONSUM DE RECURSOS SOROLL	Aspectes sobre els que l'Hospital no té ple control de la seva gestió (aspectes procedents del trànsit i vehicles propers a l'Hospital, contractistes i subcontractistes, productes adquirits, etc.)	Contaminació atmosfèrica Contaminació del sòl Contaminació de l'aigua Danys a la flora i fauna	Existeixen mesures d'actuació pels aspectes indirectes significatius (aspectes generats pels contractistes i pels productes adquirits)

7. COMPORTAMENT AMBIENTAL OPERACIONAL

7.1. DADES DE L'ACTIVITAT

Per poder valorar el comportament ambiental de l'organització, cal tenir en compte l'evolució de l'activitat de l'organització doncs, els aspectes ambientals van directament relacionats amb el volum d'activitat hospitalària desenvolupada.

Es difícil poder ponderar el tipus d'activitat amb el volum d'aspectes ambientals que generen. De manera general podem veure que les activitats que produeixen aspectes ambientals (residus, consum de recursos) de manera més significativa són les recollides en les següents taules:

ACTIVITAT	A = ACTIVITAT ABSOLUTA		Coef. = Coeficient de ponderació (*)	ACTIVITAT PONDERADA = A x Coef.		Increment ponderat
	Any 2006	Any 2007		Any 2006	Any 2007	
Estades totals (pediatria i ginecologia)	97.628	95.260	1	97.628	95.260	- 2,4%
Consultes externes	203.530	216.914	0,5	101.765	108.457	+ 6,6%
Urgències	133.919	130.947	0,5	66.960	65.474	- 2,2%
Intervencions	13.567	13.647	1	13.567	13.647	+ 0,6%
Parts	3.438	3.056	1	3.438	3.056	- 11,1%
TOTAL ACTIVITAT PONDERADA				283.358	285.894	+0,9%

(*) **HIPÒTESI:** Es considera que les estades, les intervencions i els parts generen el doble d'impacte ambiental que la resta d'activitats sanitàries

Els residus Citotòxics (Grup IV) es generen principalment en la Planta d'Hospitalització d'Oncologia i en l'Hospital de Dia. L'activitat en aquestes zones és:

ACTIVITAT ONCOLOGIA	Any 2006	Any 2007	Increment
Estades d'oncologia	2.445	2.633	+7,7%
Tractaments d'Hospital de Dia d'oncologia i hematologia	4.295	4.863	+13,2%
TOTAL ONCOLOGIA	6.740	7.496	+11,2%

Els residus orgànics que es recullen procedeixen de Cuina i Jardineria i es relacionen principalment amb el nº de menjars que es preparen, ja que l'activitat de jardineria és difícil de quantificar i pràcticament no presenta variacions significatives anuals.

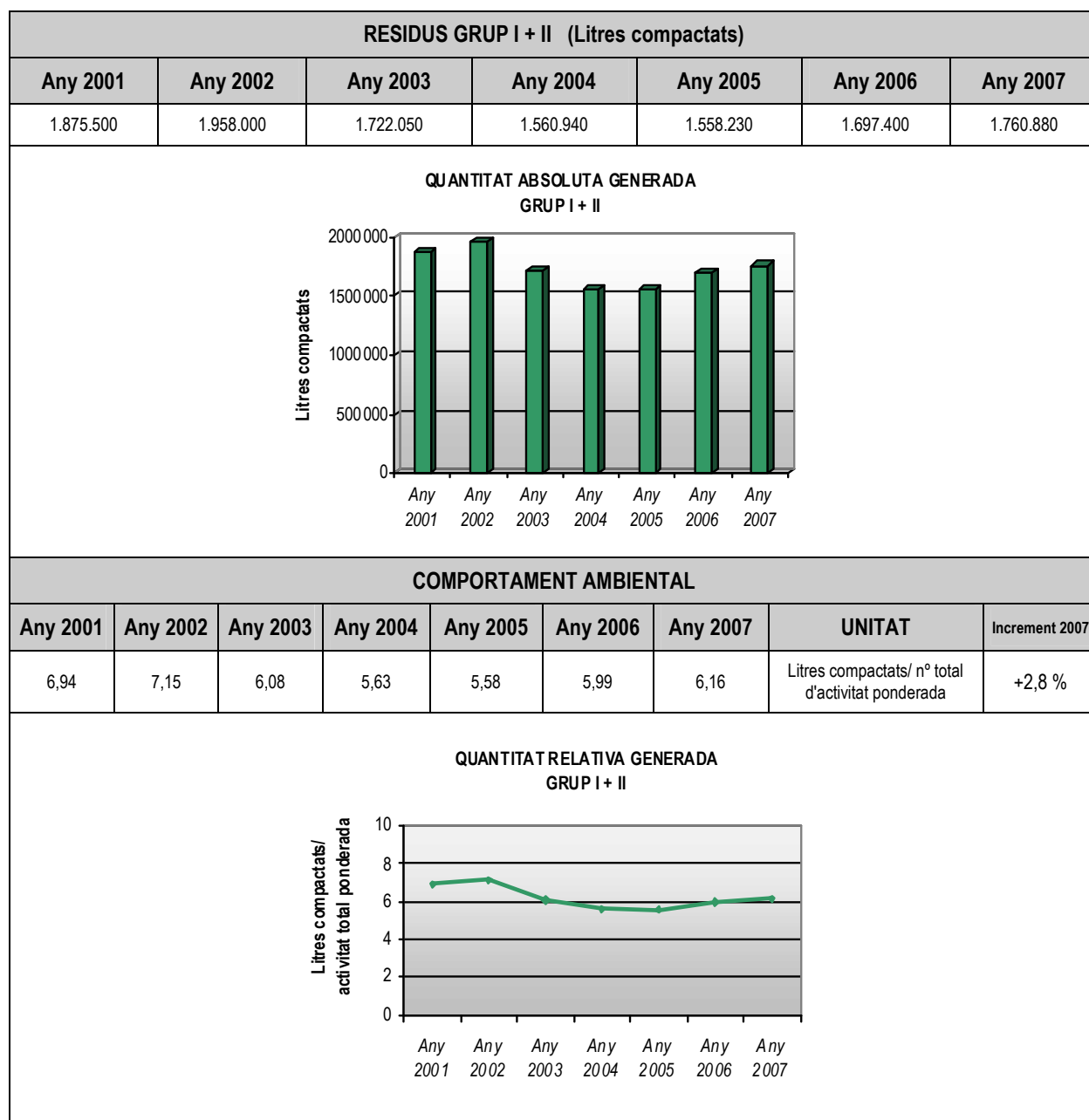
ACTIVITAT DE CUINA	Any 2006	Any 2007	Increment
Dinars	238.872	235.653	-1,3%
Sopars	104.596	105.818	+1,2%
TOTAL MENJARS	343.468	341.471	-0,6%

7.2. RESIDUS

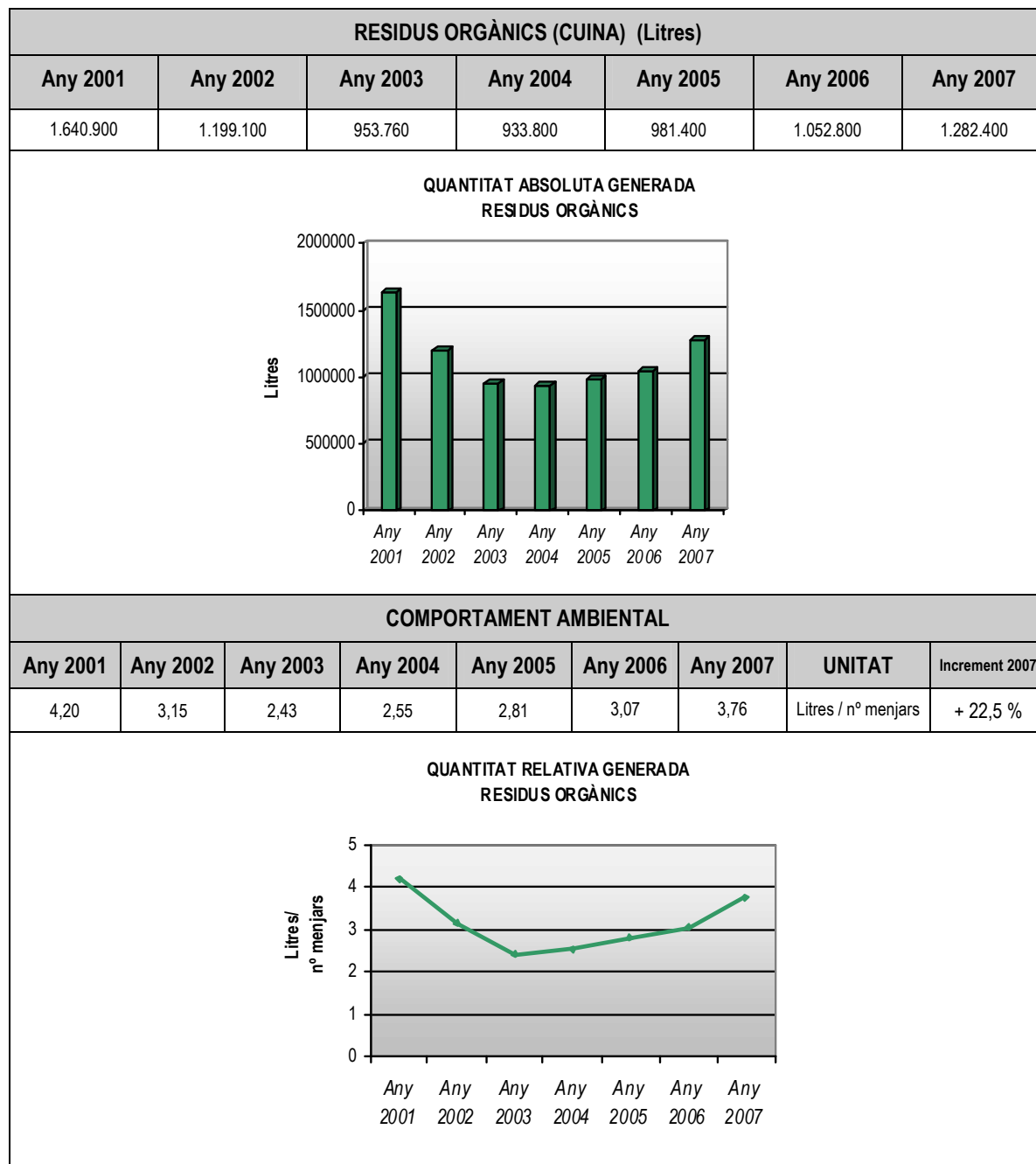
7.2.1. Residus Grup I i II

Són residus que per la seva naturalesa i composició són inerts i no perillosos. Si provenen d'activitats no sanitàries es parla de residus del Grup I i si provenen d'activitats sanitàries es denominen residus del Grup II.

Segons el nostre mètode d'avaluació d'aspectes, els residus del grup I i II no són significatius respecte a l'impacte que generen sobre el medi ambient.

Els residus orgànics procedents de Cuina i Jardineria es gestionen a part ja que es poden utilitzar com a compost.

La nova senyalització dels contenidors de Cuina destinats a residus orgànics ha provocat una major sensibilització del personal per segregar aquest tipus de residu.

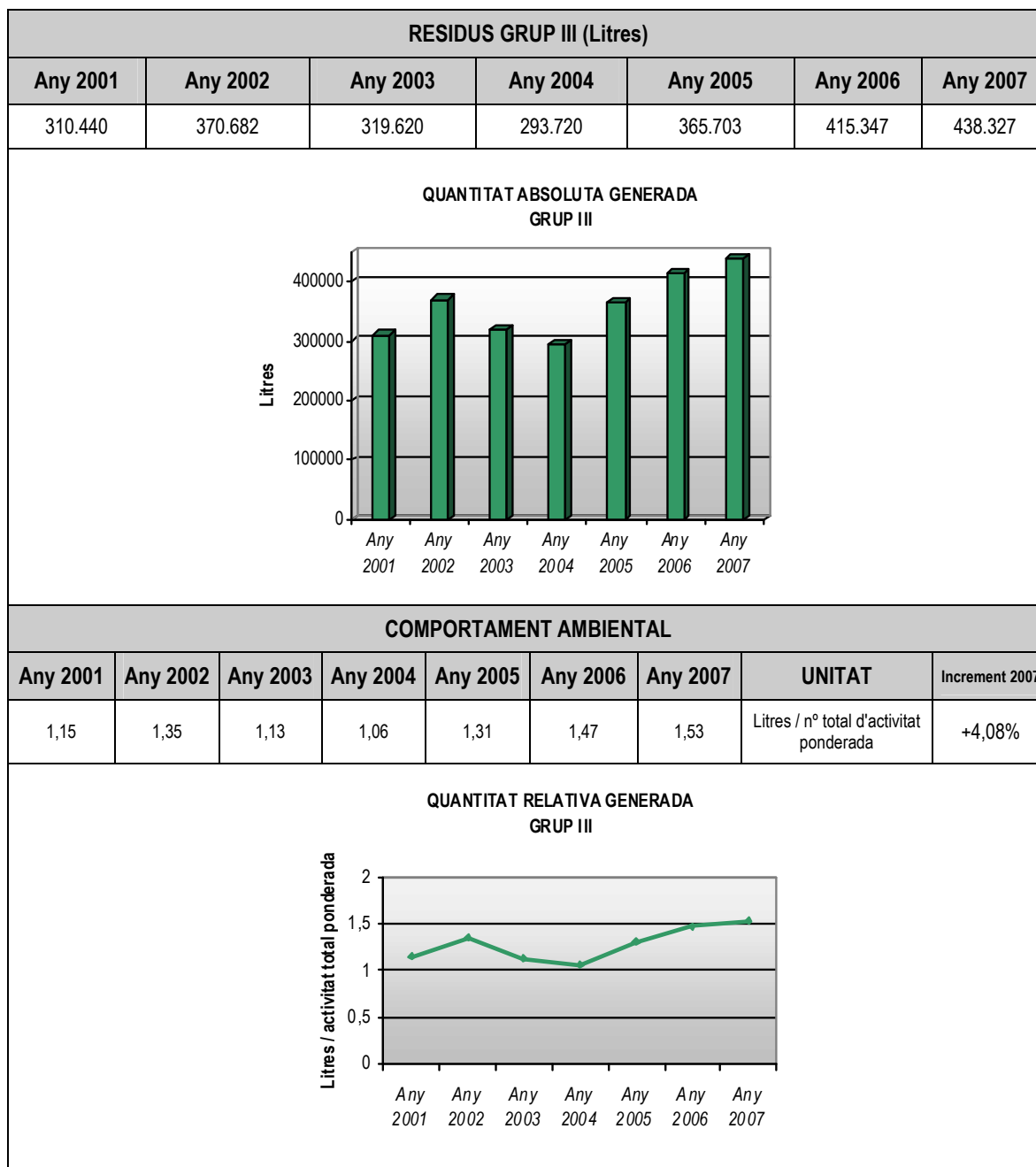
Mesures de control, millora o minimització de residus de grup I i II

- Els residus d'aquests tipus i que no es segreguen per un tractament específic són compactats conjuntament per disminuir el seu volum i es gestionen externament per una empresa autoritzada.
- Els residus del grup II són dipositats en bosses homologades correctament identificades.
- Es registra periòdicament el volum de residus del grup I i II generats en el Centre.
- S'elaboren i registren estadístiques sobre el volum de residus del Grup I i II generats.
- Es segreguen per rebre un tractament específic i adequat en cada cas els residus de paper, cartró, vidre, llaunes, tòners i cartutxos de tinta, oli vegetal i mineral, fluorescents, piles, residus orgànics, restes de jardineria, etc.
- Es realitzen recomanacions entre el personal del nostre centre i el subcontractat per minimitzar la generació de residus.

7.2.2. Residus Grup III

Són residus perillosos generats de les activitats sanitàries que requereixen l'adopció de mesures de prevenció en la manipulació i tractament tant dins com fora de l'Hospital.

Segons el nostre mètode d'avaluació d'aspectes, els residus del grup III són significatius respecte a l'impacte que generen sobre el medi ambient.

S'ha atenuat la pujada de residus sanitaris de risc, encara que la tendència continua sent a l'alça. S'estableixen objectius per disminuir aquest tipus de residu.

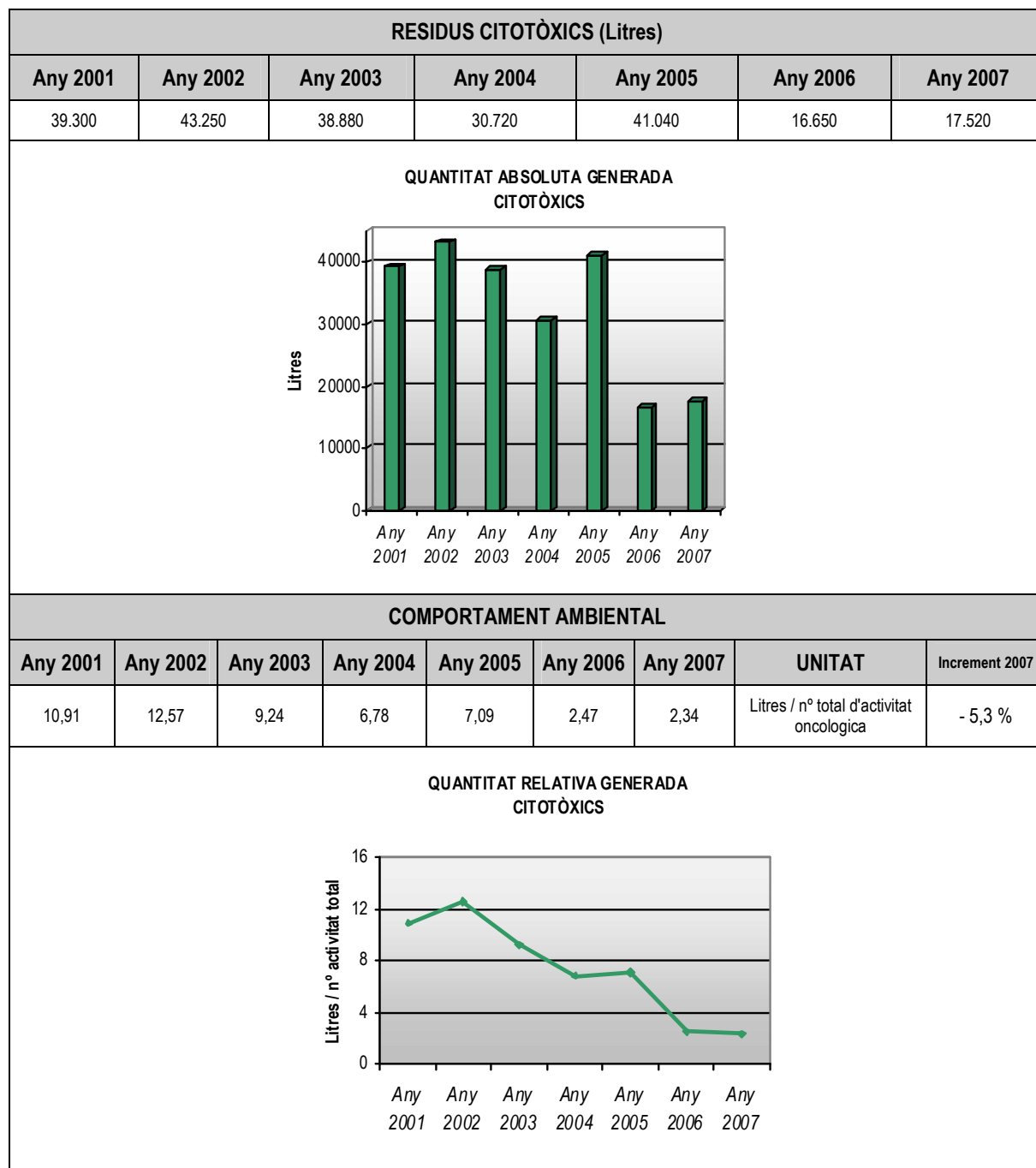
Mesures de control, millora o minimització de residus de grup III

- Els residus del grup III són dipositats en envasos homologats correctament etiquetats i són gestionats externament per una empresa autoritzada.
- Es registra mensualment el volum de residus del grup III generats en el Centre mitjançant el Llibre Oficial de Control de Residus Sanitaris i es declaren anualment a la Direcció General de Salut Pública.
- Es quantifiquen el volum de residus de risc generat per cada Unitat, i s'informa dels resultats als responsables corresponents.
- S'elaboren i registren estadístiques sobre el volum de residus del Grup III generats.
- Es realitzen activitats de formació i informació del personal que treballa en els punts on es generen aquest tipus de residus per tal de garantir la seva correcta segregació d'origen.

7.2.3. Residus Citotòxics

Són els residus compostos per restes de medicaments citotòxics i tot el material que ha estat en contacte amb ells.

Segons el nostre mètode d'avaluació d'aspectes, els residus citotòxics són significatius respecte a l'impacte que generen sobre el medi ambient.

La brusca davallada de residus citotòxics dels darrers anys es deu principalment a una millora en la segregació de residus a Hospital de Dia d'oncologia.

Mesures de control, millora o minimització de residus de grup IV

- Els residus citotòxics són dipositats en envasos homologats correctament etiquetats i són gestionats externament per una empresa autoritzada.
- Es registra mensualment el volum de residus citotòxics generats en el Centre mitjançant el Llibre Oficial de Control de Residus Sanitaris i es declaren anualment a la Direcció General de Salut Pública.
- S'elaboren i registren estadístiques sobre el volum dels residus citotòxics generats.
- També es gestionen com a citotòxics els filtres HEPA de les cabines de bioseguretat.
- Es realitzen activitats de formació i informació del personal que treballa en els punts on es generen aquest tipus de residus per tal de garantir la seva correcta segregació d'origen.

7.2.4. Altres residus

També reben un tractament especial els residus compostats per substàncies químiques, envasos buits que han contingut substàncies perilloses i els residus de radioisòtops.

Segons el nostre mètode d'avaluació d'aspectes, aquests residus són significatius respecte a l'impacte que generen sobre el medi ambient.

Mesures de control, millora o minimització d'aquests residus

- S'han elaborat instruccions específiques per la recollida selectiva de líquids químics generats als laboratoris.
- Existeixen instruccions d'emergència i material de protecció i de recollida per possibles vessaments accidentals de productes químics perillosos.
- Els equips de radiologia estan sotmesos a un correcte manteniment i el personal encarregat de fer-los servir disposen d'una formació adequada per evitar emissions innecessàries.
- Substitució progressiva dels termòmetres de mercuri per altres digitals que no contenen aquest metall.
- Els residus de radioisòtops s'emmagatzemen fins que, un cop han perdut la radiactivitat es gestionen com a grup III. El laboratori de Radioimmunoassaig, que és el punt de generació d'aquests residus, utilitza sempre que és possible, tècniques alternatives basades en la immunoluminiscència, disminuint així la utilització de radioisòtops.

7.3. EMISSIONS ATMOSFÈRIQUES

Les emissions atmosfèriques poden provenir principalment de les calderes de calefacció i ACS, del grup electrògen, de les xarxes de buit de les habitacions i quiròfans, dels autoclaus, de les cabines de bioseguretat i dels extractors de cuina.

Segons el nostre mètode d'avaluació d'aspectes, les emissions produïdes per les activitats de l'Hospital no són aspectes significatius respecte a l'impacte que generen sobre el medi ambient.

Mesures de control, millora o minimització d'emissions

- Les calderes de l'Hospital Sant Joan de Déu utilitzen gas natural. Aquest tipus de combustible és més respectuós amb el medi ambient que altres alternatives.
- Es realitzen controls ambientals per una Entitat de Control Autoritzada de les emissions procedents de les calderes per assegurar que tots els paràmetres es troben dins dels límits marcats per la legislació.

FOCUS	PARÀMETRE	UNITATS	RESULTATS Any 2002	RESULTATS Any 2007 (*)	LÍMITS
Xemeneia Calderes 1, 3, 5, 7	CO	ppm	49	< 30	500
	NO _x	ppm	9	< 20	300
Xemeneia Calderes 2,4,6,8	CO	ppm	78	< 30	500
	NO _x	ppm	12	< 20	300

(*) La propera inspecció dels focus emissors es farà a l'any 2012 segons Decret 322/87.

- Mensualment es realitzen controls interns d'emissions per ajustar els paràmetres de combustió de les calderes a un rendiment superior del 95%.
- Existeix una instrucció de control d'emissions.
- Les cabines de bioseguretat disposen de filtres HEPA abans de l'emissió a l'atmosfera que es controlen o es canvien periòdicament garantint la seva funcionalitat.
- Els fluids dielèctrics dels transformadors no contenen PCB's.
- Es realitzen controls periòdics i reglamentaris de les instal·lacions de radiodiagnòstic per evitar emissions radioactives innecessàries.
- Es realitzen revisions periòdiques dels equips de climatització per evitar possibles fuites de fluids refrigerants. Les càrregues de refrigerant es realitza pel circuit de baixa pressió, disminuint així les possibles fuites.
- Neteja i control periòdic dels filtres de l'extracció de cuina.

7.4. AIGÜES RESIDUALS

L'Hospital Sant Joan de Déu disposa d'una xarxa d'aigües residuals no separativa a les instal·lacions generals on es recullen les aigües sanitàries i pluvials conjuntament.

Segons el nostre mètode d'avaluació d'aspectes, les aigües residuals de les activitats de l'Hospital no és un aspecte significatiu respecte a l'impacte que generen sobre el medi ambient.

Anualment una Entitat Acreditada de Control realitza analítiques de l'aigua residual de l'Hospital . S'indiquen els límits permesos pel Reglament Metropolità d'aigües Residuals que ens aplica.

PARÀMETRE	UNITATS	RESULTATS Any 2002	RESULTATS Any 2003	RESULTATS Any 2004	RESULTATS Any 2006	RESULTATS Any 2007	LÍMITS
pH	upH	7,8	8,3	7,8	7,5	7,3	6-10
Matèries en suspensió	mg/l	386	283	688	498	201	750
DQO	mgO ₂ /l	947	714	208	1069	487	1500
Conductivitat	µS/cm	1987	2055	2140	2150	1824	6000
Nitrogen amoniacal	mg/l	21	46	20	49	8	60
Fòsfor Total	mg/l	11	16	10	43	2,9	50
Matèries inhibidores	Equitox/m ³	15	9,4	21	8,1	< 3	25
Clorurs	mg/l	1237	309	333	269	399	2500
Olis i greixos	mg/l	43	36	5	48	45	250
Detergents aniònics	mg/l	2,8	4	2,8	1,6	2	10

Per problemes organitzatius l'any 2005 no es va dur a terme l'analítica d'aigües residuals.

Mesures de control, millora o minimització d'aigües residuals

- La majoria de l'oli vegetal procedent de cuina es recull i es dona a un gestor autoritzat per evitar el seu abocament a la xarxa.
- Hi ha procediments de recollida selectiva dels líquids químics dels laboratoris per evitar el seu abocament a la xarxa.
- Existeixen instruccions d'actuació en cas de vessaments accidentals de productes químics o perillosos.

7.5. SOROLL

Les principals fonts de soroll de les nostres activitats provenen dels compressors insonoritzats, del grup electrogen quan es posa en marxa de manera puntual, del trànsit i del públic.

Segons el nostre mètode d'avaluació d'aspectes, les emissions produïdes per les activitats de l'Hospital no són aspectes significatius respecte a l'impacte que generen sobre el medi ambient.

Mesures de control, millora o minimització del soroll

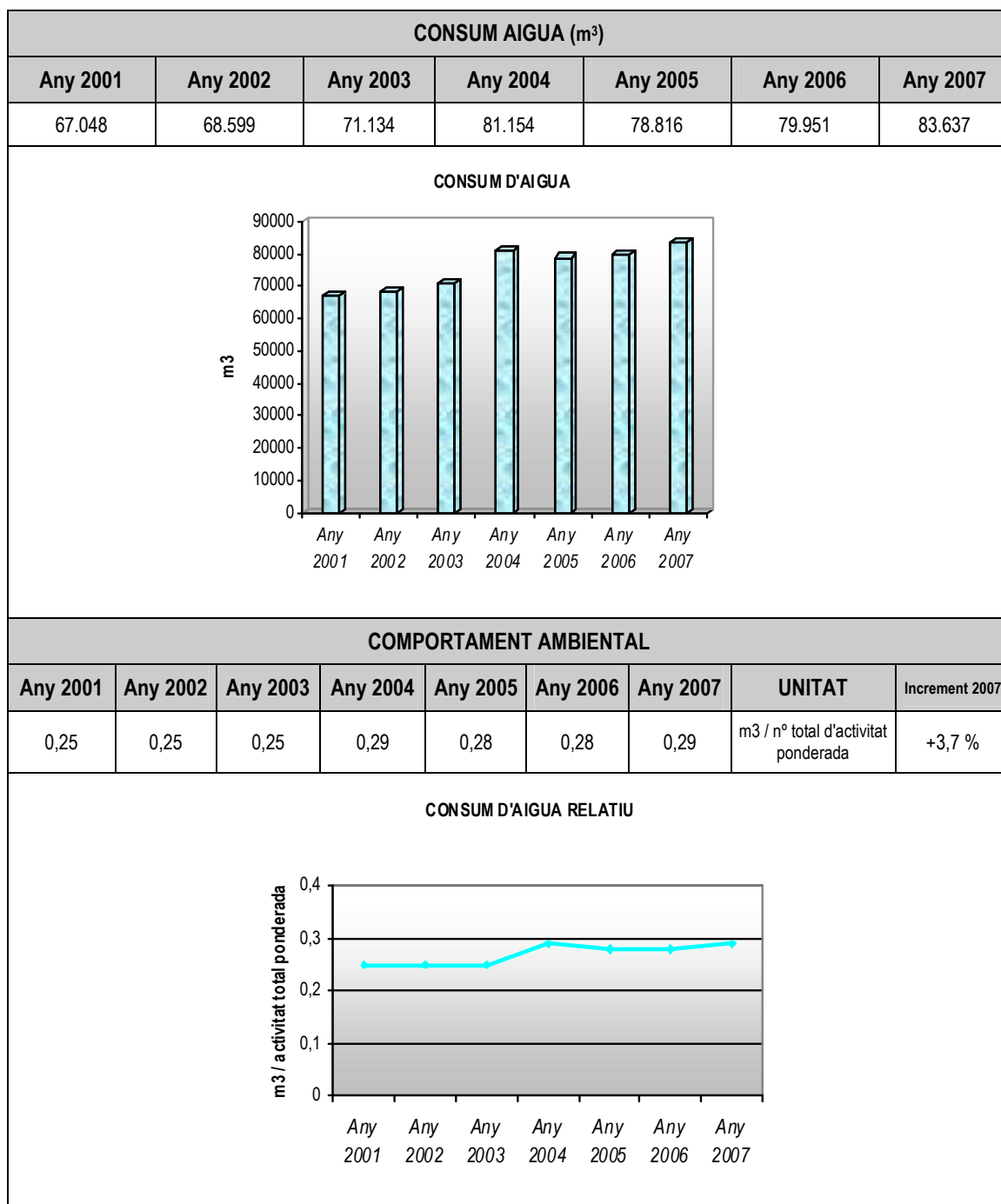
- El grup electrogen disposa d'un silenciós.
- Existeixen cartells indicant silenci per totes les zones on la contaminació acústica pot ser molesta pels pacients o pels treballadors.
- La majoria de finestres de l'Hospital són de doble vidre de manera que milloren l'aïllament acústic.
- Hi ha senyals viàries al voltant de l'Hospital indicant que s'eviti la utilització del clàxon i es desconnecti la sirena de les ambulàncies.

7.6. CONSUM DE RECURSOS I MATÈRIES PRIMERES

Els principals recursos que es consumeixen per les diverses activitats de l'Hospital són: electricitat, aigua i gas natural.

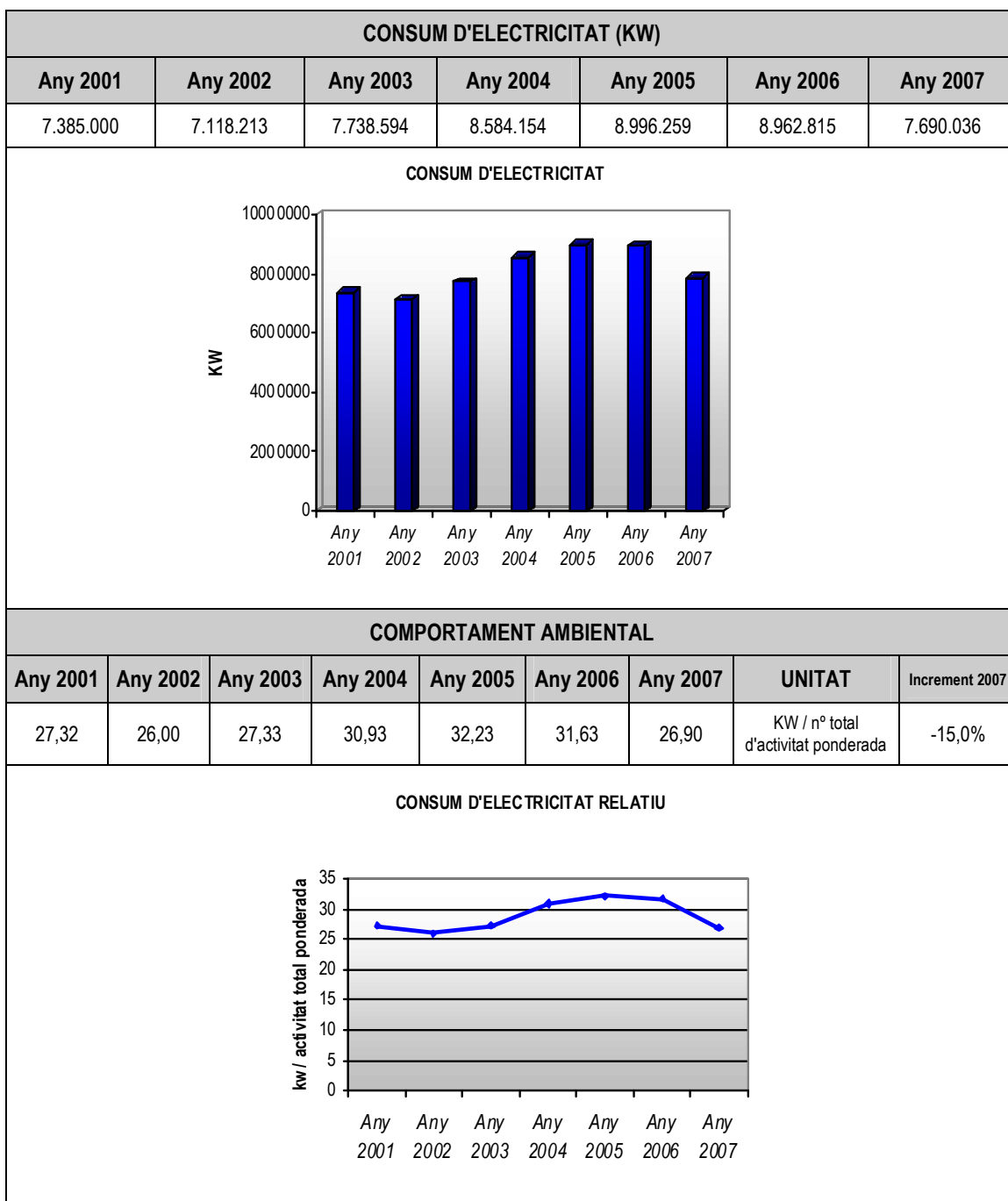
Segons el nostre mètode d'avaluació d'aspectes, els consums de recursos no són aspectes significatius respecte a l'impacte que generen sobre el medi ambient.

Consum d'aigua:

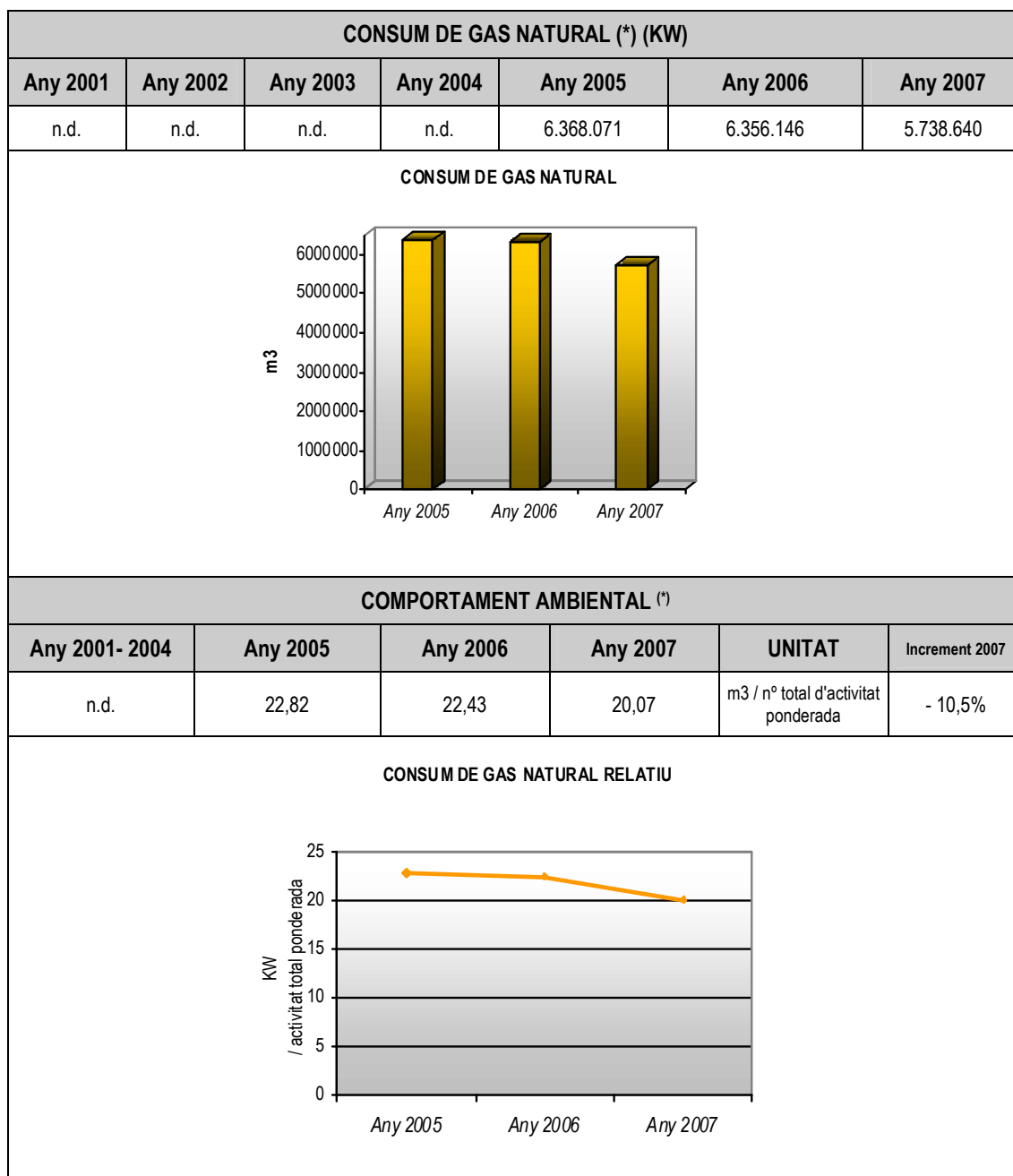
L'augment en el consum d'aigua potser degut a varis factors: realització d'obres, campanya d'higiene de mans, canvis en els protocols de neteja, etc.

Consum d'electricitat:

El consum elèctric està molt condicionat a les condicions climatològiques externes

Consum de gas natural:

(*) La unitat utilitzada per quantificar el volum de gas natural consumit utilitzada fins ara m³ es canvia per KW. No es disposa de dades anteriors al 2004.

El consum de gas està molt condicionat a les condicions climatològiques externes

També s'utilitza gasoil com a combustible del toro i del grup electrogen encara que les quantitats consumides són poc significatives (2000L/any aproximadament)

Consum de gasos medicinals:

PRODUCTE	Any 2001	Any 2002	Any 2003	Any 2004	Any 2005	Any 2006	Any 2007
Oxigen líquid	113.291 m ³	110.482 m ³	122.546 m ³	125.588 m ³	128.925 m ³	133.056 m ³	124.785 m ³
Protòxid de nitrogen líquid	2.075 Kg	2.739 Kg	2.872 Kg	2.823 Kg	2.686 Kg	2.408 Kg	2.925 Kg

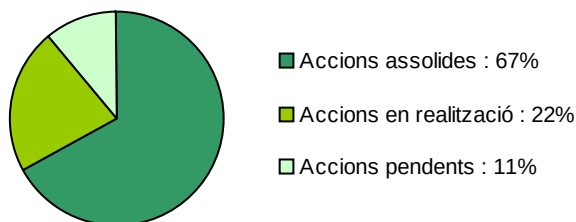
Mesures de control, millora o minimització del consum de recursos

- Pràcticament la totalitat d'aixetes i dutxes disposen d'atomitzadors que permeten una disminució i aprofitament del cabal d'aigua. Les aixetes tenen atomitzadors de 8 l/min i les dutxes de 10 l/min.
- La majoria de la il·luminació general de l'Hospital són fluorescents.
- La majoria de finestres de l'Hospital són de doble vidre de manera que milloren l'aïllament tèrmic.
- Pràcticament totes les zones de l'Hospital estan dotades de sistemes de programació i temporització de les posades en marxa d'aparells i enlluernament.
- Es realitzen recomanacions entre el personal del nostre centre i el subcontractat per optimitzar el consum de recursos.

8. COMPORTAMENT AMBIENTAL DE LA GESTIÓ

OBJECTIUS

Grau de compliment de les accions indicades al Programa ambiental de 2007:

MESURES CORRECTIVES

Mesures correctives proposades durant l'any 2007 i anterior referents a temes ambientals:

	Mesures totals	Mesures tancades	%
Mesures correctives – Any 2004	62	40	64,5 %
Mesures correctives – Any 2005	54	36	66,7 %
Mesures correctives – Any 2006	8	6	75,0 %
Mesures correctives – Any 2007	35	32	91,4 %

ASPECTES AMBIENTALS

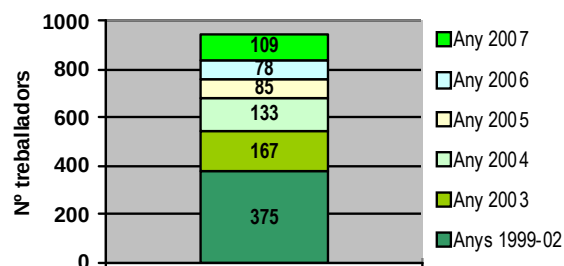
Aspectes ambientals identificats i avaluats:

	Any 2003		Any 2004		Any 2005		Any 2006		Any 2007	
	Nº total	Nº significatiu	Nº total	Nº significatiu	Nº total	Nº significatiu	Nº total	Nº significatiu	Nº total	Nº significatiu
Aspectes en condicions normals:	45	4	47	5	47	4	47	4	47	5
Aspectes potencials:	10	1	12	1	12	1	12	1	12	1
Aspectes indirectes:	8	2	8	2	8	2	8	2	8	2

FORMACIÓ

Treballadors als que se'ls ha impartit algun tipus de formació sobre medi ambient:

- Anys 1999-2002 : **375 treballadors**
- Any 2003 : **167 treballadors**
- Any 2004 : **133 treballadors**
- Any 2005 : **85 treballadors**
- Any 2006 : **78 treballadors**
- Any 2007 : **109 treballadors**

9. SITUACIÓ RESPECTE A LA DECLARACIÓ AMBIENTAL ANTERIOR

A continuació s'avalua l'assoliment dels objectius indicats en el Programa Ambiental anterior

OBJECTIU 1: Millorar els processos ambientals

Acció: Definir i descriure els processos ambientals significatius

Avaluació: Acció assolida

OBJECTIU 2: Millorar i facilitar la recollida i reciclatge dels residus

Acció: Establir un nou circuit de recollida de plàstic procedent de cafeteria

Avaluació: Acció assolida

Acció: Millorar els punts de recollida de residus procedents de Cafeteria

Avaluació: Acció assolida

Acció: Definir i millorar les punts de recollida i emmagatzematge de residus de cartró

Avaluació: Acció no assolida

OBJECTIU 3 : Millorar les actuacions en cas de situacions d'emergència

Acció: Realitzar simulacres per comprovar l'eficàcia del Pla d'Emergència

Avaluació: Acció assolida

OBJECTIU 4: Millorar el comportament ambiental del personal

Acció: Continuar amb el procediment de formació del personal en matèria de Prevenció de Riscos i Medi Ambient.

Avaluació: Acció en realització (90% de compliment)

OBJECTIU 5: Millorar el comportament ambiental dels treballadors de nova incorporació

Acció: Posar en marxa el sistema d'informació/formació d'acollida sobre normativa ambiental pel personal de nova incorporació

Avaluació: Acció en realització (80% de compliment)

OBJECTIU 6: Controlar la generació dels residus de radioisòtops decaiguts procedents del Laboratori de Radioimmunoassaig (RIA)

Acció: Per la determinació d'hormones, sempre que sigui possible, s'utilitzaran tècniques alternatives basades en la immunoluminiscència enlloc d'utilitzar radioisòtops .

Avaluació: Acció assolida

OBJECTIU 7: Establir i posar en marxa un Pla anual de treball per mantenir i millorar les actuacions encaminades a ser un Hospital lliure de fum

Acció: Establir i posar en marxa un Pla anual de treball per mantenir i millorar les actuacions encaminades a ser un Hospital lliure de fum.

Avaluació: Acció assolida

10. PROGRAMA AMBIENTAL (Any 2008)

OBJECTIU	ASPECTE AMBIENTAL AFECTAT	SIGNIFICATIU	Condic. Normals	Potencial	Indirecte	MOTIU	ACCIONS	RESPONSABLE	CALENDARI	INDICADORS DE COMPLIMENT
Millorar el comportament ambiental del personal	RESIDUS, EMISSIONS, ABOCAMENTS, SOROLL I CONSUM DE RECURSOS	-	X	X		Formació del personal	Continuar amb el procediment de formació del personal en matèria de Prevenció de Riscos i Medi Ambient	Servei de Prevenció i Medi Ambient	Procés continu	Nº de persones formades
	RESIDUS, EMISSIONS, ABOCAMENTS, SOROLL I CONSUM DE RECURSOS	-	X	X		Sensibilitzar a la Direcció dels temes ambientals	Realitzar una sessió informativa dirigida a la Direcció del centre.	Servei de Prevenció i Medi Ambient	Juny 2008	Realització de la sessió
	RESIDUS, EMISSIONS, ABOCAMENTS, SOROLL I CONSUM DE RECURSOS	-	X	X		Sensibilitzar a tot el personal	Realitzar una sessió informativa dirigida a tot el personal i	Servei de Prevenció i Medi Ambient	Juny 2008	Realització de la sessió
	RESIDUS, EMISSIONS, ABOCAMENTS, SOROLL I CONSUM DE RECURSOS	-	X	X		Recordar al personal algunes bones pràctiques ambientals que poden aplicar	Realitzar una campanya divulgativa de bones pràctiques ambientals mitjançant la utilització de la intranet	Servei de Prevenció i Medi Ambient	Desembre 2008	Existència de la informació de bones pràctiques a la intranet de l'Hospital

OBJECTIU	ASPECTE AMBIENTAL AFECTAT	SIGNIFICATIU	Condic. Normals	Potencial	Indirecte	MOTIU	ACCIONS	RESPONSABLE	CALENDARI	INDICADORS DE COMPLIMENT
Disminuir els residus sanitaris de risc	RESIDUS	SI	X			Els residus sanitaris de risc són un aspecte ambiental significatiu del nostre centre	Establir objectius ambientals incentivats de cara a disminuir el volum de residus sanitaris de risc de les principals Unitats generadores	Comandaments afectats	Juny 2008	Existència d'objectius
Millorar les actuacions en cas de situacions d'emergència	RESIDUS, EMISSIONS, ABOCAMENTS, SOROLL I CONSUM DE RECURSOS	SI		X		Garantir l'eficàcia del Pla d'Emergència	Realitzar simulacres per comprovar l'eficàcia del Pla d'Emergència	Servei de Prevenció i Medi Ambient	Periòdicament	Nº de simulacres realitzats
Millorar el comportament ambiental dels treballadors de nova incorporació	RESIDUS, EMISSIONS, ABOCAMENTS, SOROLL I CONSUM DE RECURSOS	-	X	X		Formació del personal de nou ingrés	Posar en marxa el sistema d'informació/formació d'acollida sobre normativa ambiental pel personal de nova incorporació	Servei de Prevenció i Medi Ambient Departament de Personal i RRLL	Desembre 2008	Existència i registre de la informació/formació ambiental d'acollida
Controlar la generació dels residus de radioisòtops decaiguts procedents del Laboratori de Radiolimmunoassaig (RIA)	RESIDUS DE RADIOISÒTOPS DECAIGUTS (GRUP III)	NO	X			Els residus de radioisòtops comporten una sèrie de riscos ambientals i laborals procedents de la seva radiactivitat.	Per la determinació d'hormones, sempre que sigui possible, s'utilitzaran tècniques alternatives basades en la immunoluminiscència enlloc d'utilitzar radioisòtops.	Laboratori de RIA	Procés continu	Disminució de la radioactivitat consumida
Establir i posar en marxa un Pla anual de treball per mantenir i millorar les actuacions encaminades a ser un Hospital lliure de fum	EMISSIONS	NO	X			Promoció de la salut i el medi ambient Refermar la nostra pertinença a la Xarxa Catalana d'Hospitals sense Fum de Tabac	Establir accions de treball per mantenir i millorar les actuacions encaminades a ser un Hospital lliure de fum	Servei de Prevenció i Medi Ambient	Durant tot l'any	Grau d'assoliment de les accions previstes

11. PROGRAMA DE VERIFICACIONS

Data de verificació inicial	7 / 2 / 2003
Data de primera actualització de dades	Febrer 2004
Data de segona actualització de dades	Febrer 2005
Data de la 1ª renovació	Abril 2006
Data de tercera actualització de dades	Maig 2007
Data de quarta actualització de dades	Abril 2008
Data de la 2ª renovació	Abril 2009

VERIFICADOR AMBIENTAL:

Centre de Certificació del LGAI Technological Center SA - Applus CTC

Campus de la U.A.B. 08193 Bellaterra (Barcelona)

Num. de Verificador Mediambiental: E-V-0011 acreditat per ENAC

12. APROVACIÓ DE LA DECLARACIÓ

La present Declaració mediambiental queda aprovada per **Albert Bota i Arque**, Coordinador del Servei de Prevenció i Medi Ambient i representant de la Direcció en matèria de Prevenció i Medi Ambient.

Data: